

Порівняльна лексикологія англійської та української мов

Курс –2	Семестр –3, 4
Лекції -10 (6; 4)	Екзамен –4 семестр
Практичні заняття-	
Самостійна робота -80 (24; 56)	
Усього (годин/кредитів ECTS) -90/3	
Контрольна робота (1) -4 семестр	

Метою викладання дисципліни є поглиблення знань студентів щодо лексичної системи англійської та української мов, виявлення їхніх ізоморфних та аломорфних рис, вироблення практичних умінь і навичок аналізу лексичного матеріалу у порівняльному аспекті, що є необхідною складовою процесу підготовки перекладача.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з категоріальним апаратом та основними поняттями порівняльної лексикології;
- сформуванню у студентів умінь робити словотворчий та семантичний аналіз слова;
- навчити студентів здійснювати класифікацію лексем за семантичним критерієм; добирати антоніми, синоніми; диференціювати словникові одиниці за стилістичним критерієм;
- навчити студентів аналізувати фразеологічні одиниці за структурним, семантичним та функціональним критеріями.

Завдання на контрольну роботу

У 5 семестрі студентом має бути виконана контрольна робота (у формі реферату), у ході виконання якої студент повинен опрацювати основну та додаткову літературу з модуля № 1. Контрольна робота повинна розкривати тему, містити план і список використаної літератури (не менше 5 джерел) і мати обсяг 5-10 стор. (без титульної сторінки та змісту). Контрольна робота може бути написана англійською або українською мовами. Студент самостійно обирає тему контрольної роботи (див. нижче). Номер теми роботи повинен дорівнювати сумі трьох останніх цифр номера залікової книжки студента.

Виклад тексту контрольної роботи повинен свідчити про відповідне опрацювання студентом рекомендованої з даної теми літератури – він повинен бути осмисленим, логічним, аргументованим, структурованим, містити приклади. Контрольна робота не може мати суто копійчастий характер. Потрібно уникати повторів та речей, які не стосуються теми. Студент повинен володіти термінами, використаними в роботі, та вміти пояснити їх.

Вимоги до форматування тексту: гарнітура шрифту – Times New Roman; розмір шрифту – 14 кегль; міжрядковий інтервал – 1; поля: ліве 2,5 см, інші – 1,5 см; нумерація сторінок внизу по центру; при наборі тексту потрібно розрізняти символи дефісу та тире, українські (російські) («») та латинські (“”) лапки. Прохання уніфікувати використання напівжирного шрифту та курсиву при виділенні прикладів та інших фрагментів тексту і не зловживати підкресленням.

Структура роботи:

1 сторінка – титульна (стандартна для контрольних робіт)

2 сторінка – зміст

остання сторінка – список використаної літератури, оформлений за стандартами курсових робіт (<http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/11805>).

Теми для контрольних робіт:
Теми для контрольних робіт (рефератів):

1. Порівняльна лексикологія як галузь лінгвістики.
2. Етимологічний аналіз словникового складу сучасної англійської та української мов.
3. Іноземні запозичення у сучасній англійській та українській мовах. Асиміляція запозичень.
4. Словотвір сучасної англійської та української мов. Продуктивні та непродуктивні засоби словотвору.
5. Типи значень слів. Причини виникнення нового значення слова.
6. Словниковий склад мови як система.
7. Синоніми. Синонімічні ряди. Критерії синонімії. Проблема класифікації синонімів.
8. Омоніми. Класифікація омонімів. Джерела омонімії.
9. Словниковий склад англійської мови як адаптивна система. Неологізми.
10. Фразеологія. Проблема визначення фразеологізму.
11. Лексичні особливості різновидів англійської мови у світі.
12. Британський варіант англійської мови.
13. Американський варіант англійської мови. Лексичні особливості.
14. Канадський варіант англійської мови. Лексичні особливості.
15. Австралійський варіант англійської мови. Лексичні особливості.
16. Семасіологія. Причини та типи змін значення слова.
17. Англійська та українська лексикографія. Основні проблеми.
18. Основні шари запозичень в англійській мові.
19. Вплив запозичень на лексичну систему і систему словотвору англійської та української мов.
20. Семантична та структурна класифікація фразеологізмів.
21. Шляхи збагачення лексичного складу англійської та української мов.
22. Характеристика розмовної лексики. Сленг. Діалектизми.
23. Характеристика книжної лексики та особливості її утворення і вживання.
24. Фразеологізми та їх роль у збагаченні словникового фонду мови.
25. Роль семантичної деривації у поповненні лексичного складу англійської мови.
26. Структурні типи слів в англійській та українській мовах
27. Складні слова та їх структурно-семантична характеристика.

Зразок екзаменаційного білету:

Екзаменаційний білет №

Навчальна дисципліна «Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

1. Define the range of problems studied by contrastive lexicology and comment on their topicality.
2. Outline the major issues studied by semantics.
3. Characterize the vocabulary of the language as the system.

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології і перекладу

Протокол № __ від “__” _____ 20__ р.

Викладач доц. Шахновська І.І.

Рекомендована література:

Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: навч. посібник для перекладацьких відділень вузів / Л.Г. Верба. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 203 с.

Бугайчук О.В. Лексикологія англійської та української мов: метод. розробка / О.В. Бугайчук. – К: НАУ-друк, 2004. – 56 с.

Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: навч. посібник / Д.І. Квеселевич, В.П. Сасіна. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 117 с.

Nikolenko A.G. English Lexicology – Theory and Practice. – Вінниця, Нова книга, 2007. – 567 с.

Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь

3-4 семестр		Макс. кільк. балів
Модуль №1		
Вид навчальної роботи	Макс. кількість балів	
Виконання тестових завдань	20	60
Виконання та захист контрольної роботи	40	
Семестровий екзамен		40
Усього за 3-4 семестр		100